

VÁLASZTÁSI FÜZETEK
137.

TÁJÉKOZTATÓ

**a szavazatszámoló bizottságok részére az
országgyűlési képviselők 2006. évi választásáról**

Budapest, 2006.

A „Választási füzetek” című sorozat szerkesztője:

RYTKÓ EMÍLIA
az Országos Választási Iroda vezetője

Szerzők:

Dr. Berta Zsolt
Dr. Bősze Andrea
Drozdják Judit
Dr. Luczai Zsuzsanna
Dr. Medve Krisztina
Dr. Szegedi Krisztián
Dr. Tóth Attila

Lektorálta:

Rytkó Emília

ISSN: 1216-5530

Tartalomjegyzék

Előszó.....	5
1. Az országgyűlési képviselők választása	7
1.1. A választójogosultság.....	7
1.2. A választások alapelvei és rendszere	7
1.3. Jogszabályok.....	8
2. Szavazatszámoló bizottság, jegyzőkönyvvezető	9
2.1. A szavazatszámoló bizottság létrejötte, jogállása, működése.....	9
2.2. A jegyzőkönyvvezető	10
3. A szavazatszámoló bizottság részletes feladatai.....	13
3.1. Feladatok a szavazás napja előtt	13
3.2. Feladatok a szavazás napján	15
3.2.1. Feladatok a szavazás megkezdése előtt.....	15
3.2.2. Az elsőként szavazó választópolgár szerepe.....	16
3.2.3. A szavazás lebonyolítása	17
3.2.3.1. A szavazatszámoló bizottság teendői rendkívüli esemény bekövetkezésekor	17
3.2.3.2. A névjegyzékben szereplő választópolgár	19
3.2.3.3. A személyazonosság és a lakcím megállapítására alkalmas igazolványok	21
3.2.3.4. Névjegyzékben nem szereplők szavazása.....	21
3.2.3.5. Szavazás igazolással	22
3.2.3.6. Ki nem szavazhat?	25
3.2.3.7. A szavazás menete	27
3.2.3.8. Rontott szavazólap cseréje	28
3.2.3.9. Mozgóurnával történő szavazás.....	28
3.2.3.10. A szavazás lezárása.....	29
3.2.4. A szavazás szavazóköri eredménye.....	30
3.2.4.1. A szavazatszámolást megelőző feladatok	30
3.2.4.2. Az érvénytelen szavazatok számának megállapítása.....	30
3.2.4.3. Az érvényes szavazatok számának megállapítása	31
3.2.4.4. Az adatlapok kitöltése	31
3.2.4.5. Döntés a vitatott szavazólapokról.....	34
3.2.4.6. A szavazatok másodszori megszámlálása a jegyzőkönyv kitöltése előtt.....	34
3.2.4.7. A szavazóköri jegyzőkönyvek kitöltése.....	35
3.3. A választási eredmények és iratok továbbítása.....	36

4. Jogorvoslatokkal kapcsolatos tudnivalók	39
4.1. A jogorvoslatok fajtái	39
4.2. A jogorvoslati kérelem benyújtása	39
4.3. Jogorvoslat a szavazatszámoló bizottság döntése ellen	39
4.4. Eredmény elleni jogorvoslat.....	39
4.4.1. A szavazatok újraszámolása	40
5. Egyéb tudnivalók	41
5.1. Az országgyűlési választások büntetőjogi védelme	41
6. Mellékletek.....	43

Előszó

A Magyar Köztársaság Elnöke április 9-ére és április 23-ára tűzte ki a 2006. évi országgyűlési képviselők általános választását.

Az országgyűlési választások történetében az idén első alkalommal lesz lehetőség külképviseleteken történő szavazásra. A külképviseleti választás első fordulójára 2006. április 2-án (Amerikai kontinensen 1-jén), a második fordulóra 2006. április 23-án (Amerikai kontinensen 22-én) kerül sor.

A választás lebonyolításában résztvevő szavazatszámláló bizottságok tevékenységüket a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény alapján végzik.

A választási eljárásban a szavazatszámláló bizottságok munkája kiemelkedő fontosságú. Működésük jogszerűsége, döntéseik törvényessége alapvetően hozzájárul a választópolgárok politikai akaratának szabad kinyilvánításához, és annak jogszerű megjelenítéséhez.

Közérdek, hogy a szavazatszámláló bizottságok munkáját a törvényesség és a gyorsaság egyidejűleg jellemezze. A bizottságoknak biztosítaniuk kell a törvényességet, a vitákat jogszerűen és határozattal kell lezárniuk, utalva az érintettek jogorvoslati lehetőségeire.

A szavazatszámláló bizottságok tagjainak – választott és megbízott tagoknak egyaránt – közösen kell a feladatokat végrehajtaniuk és a felelősséget testületileg vállalniuk a köz érdekében végzett munkájukban.

Kiadványunk a szavazatszámláló bizottságok részére készült. Összeállítása során törekedtünk arra, hogy egyszerű, közérthető módon foglaljuk össze a tennivalókat. Reméljük, hogy eredményesen tudják használni, nagymértékben nyújt segítséget a feladatok elvégzéséhez.

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik önzetlenül, szabadidejüket feláldozva vállalják a szavazatszámláló bizottsági tagságot és az ezzel járó nehéz és felelősségteljes munkát.

Budapest, 2006. március

Rytkó Emília
*az Országos Választási Iroda
vezetője*

1. Az országgyűlési képviselők választása

1.1. A választójogosultság

A Magyar Köztársaság területén lakóhellyel rendelkező minden nagykorú magyar állampolgárt megillet az a jog, hogy az országgyűlési képviselők választásán választó és választható legyen. [Alkotmány 70. § (1) bekezdés]

Az aktív (választásra jogosultság) és passzív (választhatóság) választójog feltételei megegyeznek:

- magyar állampolgárság
- nagykorúság
- magyarországi lakóhely

A törvény alapján **a Magyarországon lakóhellyel rendelkező nagykorú állampolgár a Magyar Köztársaság külképviseletein is leadhatja szavazatát, amennyiben a szavazás napján külföldön tartózkodik és előzetesen kérte a külképviseleti névjegyzékbe való felvételét.**

A választójogot csak az ún. **természetes kizáró okok** korlátozzák. Az Alkotmány szerint nincsen választójoga annak, aki:

- jogerős ítélet alapján a cselekvőképességet korlátozó vagy kizáró gondnokság alatt áll,
- jogerős bírósági ítélet alapján a közügyek gyakorlásától eltiltás alatt áll,
- szabadságvesztés büntetését tölti,
- büntetőeljárásban elrendelt intézeti kényszergyógykezelését tölti. [70. § (5) bekezdés]

1.2. A választások alapelvei és rendszere

Az Alkotmány rendelkezése alapján **az országgyűlési képviselőket a választópolgárok általános és egyenlő választójog alapján, közvetlen és titkos szavazással választják.**

A magyar Országgyűlés 386 képviselőből áll, akik közül 176 egyéni választókerületben, 152 területi listán kerül megválasztásra a választópolgárok által közvetlenül. 58 mandátum országos listáról kerül kiosztásra. Ennek megfelelően a magyar választási rendszer a következőképpen épül fel:

- **176 egyéni választókerület:** az ország területe 176 egyéni választókerületre oszlik, minden választókerületből egy képviselő kerül a parlamentbe.
- **20 területi választókerület:** az ország 19 megyéje és a főváros területét fedi le. Ezekben a választókerületekben a területi listákról maximum 152 mandátumot osztanak ki.

- **Országos (kompenzációs) lista:** E listáról minimum 58 mandátum a pártok mandátumot nem szerzett egyéni jelöltjeire leadott szavazatok, illetve területi listáira leadott, de mandátumot szintén nem eredményező szavazatok (a kettő együtt: töredékszavazatok) arányában kerül kiosztásra.

1.3. Jogszabályok

Az országgyűlési választásokra vonatkozó szabályokat az alábbi jogszabályok tartalmazzák:

- a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló **1949. évi XX. törvény**,
- az országgyűlési képviselők választásáról szóló **1989. évi XXXIV. törvény** (Vjt.),
- a választási eljárásról szóló **1997. évi C. törvény** (Ve.),
- A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvénynek az országgyűlési képviselők választásán történő végrehajtását szabályozó **60/2005 (XII.21.) BM rendelet**,
- Az országgyűlési képviselők 2006. évi általános választása határidőinek és határnapjainak megállapításáról szóló **3/2006 (I. 19.) BM rendelet**.

2. Szavazatszámlláló bizottság, jegyzőkönyvvezető

2.1. A szavazatszámlláló bizottság létrejötte, jogállása, működése

A szavazatszámlláló bizottság feladata többek között a szavazás levezetése, törvényes lebonyolítása, a szavazás folyamán felmerült vitás kérdésekben való döntés, a szavazatok megszámlálása és a szavazóköri eredmény megállapítása, a pártatlanság érvényesítése illetve szükség esetén a választás törvényes rendjének helyreállítása.

A szavazatszámlláló bizottság legalább 5 tagból áll. A bizottság 3 tagját és szükséges számban a póttagokat a települési önkormányzat képviselő-testülete 2006. március 20-ig választja meg, a helyi választási iroda vezetőjének javaslatára alapján.

A szavazatszámlláló bizottság további egy-egy tagját a választókerületben jelöltet, listát állító jelölő szervezet, illetőleg a független jelölt bízza meg. A közös jelöltet és listát állító jelölő szervezetek egy tagot bízhatnak meg a szavazatszámlláló bizottságba.

Az egy szavazókörrel rendelkező településen nem választanak külön szavazatszámlláló bizottságot, annak feladatait a helyi választási bizottság látja el.

A szavazatszámlláló bizottság választott tagjainak a választókerületben lakcímmel kell rendelkezniük, míg a delegált tagoknál ez nem kötelező.

A szavazatszámlláló bizottságnak nem lehet tagja a köztársasági elnök, állami vezető, közigazgatási hivatal vezetője, képviselő, megyei közgyűlés elnöke, polgármester, jegyző, főjegyző, választási iroda tagja, a szavazatszámlláló bizottság illetékességi területén működő közigazgatási szerv köztisztviselője, valamint a jelölt.

A fentiekben túl további összeférhetlenségi szabályok vonatkoznak a választott tagokra: a választókerületben jelöltet állító szervezet tagja, valamint a választókerületben induló jelölt hozzátartozója sem lehet a szavazatszámlláló bizottság választott tagja. A delegált tagok esetében ez a szabály nem érvényesül.

A szavazatszámlláló bizottság tagjával szemben bejelentett összeférhetlenségről maga a szavazatszámlláló bizottság határoz. A tag megbízatása megszűnik az összeférhetlenség megállapításával.

A szavazatszámlláló bizottság választott tagjainak a megbízatása a következő általános országgyűlési választásokra létrehozott szavazatszámlláló bizottság alakuló üléséig tart. A delegált tagok megbízatása a választás végleges eredményének közzétételével szűnik meg. Ezen túl megszűnik a megbízatás, ha annak törvényes feltételei megszűntek, ha a bizottság az összeférhetlenséget megállapította, ha a megbízatásról lemondanak, illetőleg ha a megbízatást visszavonják.

A szavazatszámlláló bizottság választott és delegált tagjai munkájuk megkezdését megelőzően a település polgármestere előtt esküt tesznek.

A szavazatszámlláló bizottság tagjai – ideértve a póttagokat is – a helyi választási iroda vezetője részletes tájékoztatást ad az országgyűlési képviselőválasztással kapcsolatos teendőikről, jogaikról és kötelezettségeikről. A szavazatszámlláló bizottság – tagjai

megválasztását és az eskütételt követően – alakuló ülést tart, ahol a választott tagok közül megválasztja a bizottság elnökét, illetve annak helyettesét.

A választott és megbízott tagok jogaik és kötelességeik tekintetében egyenlők, azonban a megbízott tagok részére az állami költségvetésből nem jár tiszteletdíj.

A szavazatszámoló bizottság működésének tartama alatt hatóságnak, tagjai pedig hivatalos személynek minősülnek.

A szavazatszámoló bizottság testületként működik, határozatainak érvényességéhez tagjai többségének jelenléte és a jelenlévő tagok többségének egybehangzó szavazata szükséges. A bizottság választott és delegált tagjait egy-egy szavazat illeti meg, több párt közös megbízottja is egy szavazattal rendelkezik. Szavazni csak igennel vagy nemmel lehet. A szavazatszámoló bizottság döntését indokolással ellátott határozatba kell foglalni. A jegyzőkönyvben a kisebbségi véleményt is – indokaival együtt – rögzíteni kell.

A szavazatszámoló bizottságot az elnök képviseli. Az elnök akadályoztatása esetén az elnöki feladatokat az elnökhelyettes látja el.

A szavazatszámoló bizottság a szavazás napján a szavazóhelyiség megnyitásától a választási iratoknak a választási irodához történő beszállításáig és ellenőrzéséig **folyamatosan működik, azaz a határozatképességhez szükséges számú tagoknak folyamatosan együtt kell lenni.**

A szavazatszámoló bizottság illetékességi területe az adott szavazókör területe. Ezen a területen végzi tevékenységét, gondoskodik a szavazás törvényes lebonyolításáról. A bizottság – az igazolással szavazók kivételével – csak az illetékességi területén lakó, választójoggal rendelkező személyeknek biztosíthatja a szavazás lehetőségét. Mozgóurnát is csak illetékességi területen belül biztosíthat az ezt igénylő választópolgárok számára.

Az Országos Választási Bizottság 12/2002. (II. 1.) OVB állásfoglalásában foglalkozott a mozgóurnás szavazás egyes kérdéseivel (1. sz. melléklet).

2.2. A jegyzőkönyvvezető

Minden szavazatszámoló bizottság mellett a helyi választási iroda egy tagja jegyzőkönyvvezetőként dolgozik. **A jegyzőkönyvvezető nem tagja** a szavazatszámoló bizottságnak, így szavazati joggal nem rendelkezik.

A jegyzőkönyvvezető kettős feladatot lát el, egyrészt segítséget nyújt a szavazatszámoló bizottság munkájához, másrészt önálló felelősséggel végez bizonyos feladatokat.

➤ A szavazatszámoló bizottság munkáját segítve a jegyzőkönyvvezető:

- Közreműködik a szavazóhelyiség szabályszerű berendezésében (pl. szavazófülke megfelelő elhelyezése, urnák szabályszerű lezárása), a szavazatszámoló bizottság munkája feltételeinek biztosításában.
- Előkészíti és rögzíti a szavazatszámoló bizottság döntéseit, intézkedéseit.

- A szavazatszámoló bizottság döntése alapján vezeti a névjegyzéket, a visszautasítottak, az igazolással szavazók („F”-lap) és a mozgóurnát kérők jegyzékét.
 - Közreműködik a szavazóköri jegyzőkönyv kiállításában.
 - Elkészíti a szavazóköri jegyzőkönyv és mellékletei másolatát a delegált tagok részére és gondoskodik annak hitelesítéséről.
 - Közreműködik a választási iratoknak a helyi választási irodához történő beszállításában.
- Önálló feladatként a jegyzőkönyvvezető:
- Vezeti a napközbeni jelentéshez szükséges számlálólapot és az előírt időpontban adatot szolgáltat a helyi választási irodának.
 - A szavazás közben történt rendkívüli eseményekről a helyi választási iroda vezetőjét tájékoztatja, az erről szóló jegyzőkönyvet részére továbbítja.
 - A szavazatok első megszámlálása után kitölti és aláírja az adatlapot, és gondoskodik az adatlap (vagy annak adattartalma) továbbításáról.

3. A szavazatszámoló bizottság részletes feladatai

3.1. Feladatok a szavazás napja előtt

A szavazatszámoló bizottságnak a helyi választási iroda vezetőjével egyeztetett időpontban ellenőriznie kell a szavazóhelyiséget.

A szavazóhelyiség kialakításakor a helyi választási iroda vezetőjének – a lehetőségek figyelembevételével – tekintettel kell lennie a mozgáskorlátozottakra. Az ezzel kapcsolatos szabályokat és feladatokat „A választójog gyakorlásának néhány feltétele a fogyatékos emberek esetében” című 81. számú Választási Füzet tartalmazza.

A szavazás zökkenőmentes lebonyolításához az alábbi technikai feltételek nélkülözhetetlenek, ezért a bizottság meggyődik ezek meglétéről és ügyel arra, hogy:

- legyen elegendő asztal és szék a szavazatszámoló bizottság munkájához;
- legyen megfelelő a szavazóhelyiség és a szavazófülkék megvilágítása;
- legyen megfelelő a szavazófülkében és a szavazatszámoló bizottság munkájához biztosított hivatalos toll rögzítése;
- legyen megfelelő a tájékoztatást nyújtó táblák elhelyezése, tartalmuk biztosítsa a választópolgárok számára szükséges információkat;
- a szavazóhelyiség legyen méltó az eseményekhez.

Tekintettel arra, hogy a szavazást megelőző nap 0:00 órától a szavazás befejezéséig kampányt folytatni tilos, ezért sem a szavazóhelyiségben, sem annak előterében nem lehet olyan tárgy, jelkép, jelvény, dekoráció, amely a választópolgárokat befolyásolná döntésükben. A szavazóhelyiség területén túl, közterületen található plakát eltávolítását a törvény nem írja elő, így az **nem** tartozik a szavazatszámoló bizottság feladatai közé.

Ha az ellenőrzés során a szavazatszámoló bizottság az előkészítésben hibát, hiányosságot észlel, az elnök azonnal tájékoztassa a helyi választási iroda vezetőjét, aki haladéktalanul gondoskodik annak megszüntetéséről.

A szavazást megelőző nap délutánján a szavazatszámoló bizottság elnöke (akadályoztatása esetén a helyettese) elismervény ellenében átveszi a helyi választási iroda vezetőjétől – a jegyzőtől – a szavazás lebonyolításához szükséges iratokat, felszerelési tárgyakat.

..... település

Szavazókör sorszáma:

--	--	--

ÁTVÉTELI ELISMERVÉNY

..... (név), a fenti szavazókör szavazatszámoló bizottságának elnöke /
elnökhelyettese* év hó nap a helyi választási iroda vezetőjétől az
alábbi választási nyomtatványokat és felszerelési tárgyakat vettem át:

Sorszám	nyomtatvány eszköz megnevezése	db
1.	névjegyzék	
2.	pótlap a névjegyzékhez	
3.	viSSzaútasítottak jegyzéke	
4. ** db egyéni választókerületi szavazólap	
5. ** db területi listás szavazólap	
6. ** db boríték a szavazólapokhoz	
7. ** db egyéni választókerületi szavazóköri jegyzőkönyv	
8. ** db területi listás szavazóköri jegyzőkönyv	
9. **	urnazáró címkék (az urnák lepecsételéséhez)	
10. ** db ellenőrző lap (az urnák lezárásának és sértetlenségének igazolásáról)	
11.	szavazólapok lebélyegzésére szolgáló bélyegző	
12. db bélyegzőpárna	
13. **	urnalekötő szalag	
14. **	szavazólap-kötegelő csík	
15. ** db toll a szavazáshoz és felfüggesztő zsinór	
16. ** db toll a szavazatszámoló bizottság munkájához	
17.	a jegyzőkönyvi döntésekhez szükséges nyomtatványok	
18.	nyilvántartás a mozgóurnát kérőkről	
19. **	kötegelő csík	
20. **	napközbeni jelentések számlálólapja	
21. ** db egyéni választókerületi adatlap a szavazóköri eredményről	
22. ** db területi listás adatlap a szavazóköri eredményről	
23. sz. szavazókör helyisége (bejáratra)	
24.	igazolással szavazók jegyzéke (F jegyzék)	

A 11. sorszám alatti bélyegző lenyomata:

..... év hó nap

P.H.

.....
a szavazatszámoló bizottság elnöke

* A nem kívánt szövegrész törölendő!

** Általános, központilag összeállított szállítódobozban a szavazóköröknek megcímezve érkezik a
megyeszékhelyeken keresztül az OEVK-ba.**További iratok és felszerelési tárgyak:**

- átvételi elismervény a választási nyomtatványok, urnák, szavazólapok jegyző részére való átadásához;
- a napközbeni jelentések továbbításához szükséges jelszót tartalmazó boríték;
- bombariadó esetén értesítendő rendőrség telefonszáma;
- annak a szavazóhelyiségnek a címe, ahol a csak település-címre bejelentett választópolgárok (pl. hajléktalanok) szavazhatnak;
- áramszünet esetére elemlámpa, gyertya;
- az országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottság és a területi választási bizottság címe, telefon és fax száma.

Az egyéb eszközöket (pl. papír, hivatalos íróeszköz) a szavazatszámoló bizottságnak olyan mennyiségben kell megkapnia, hogy a szavazás zavartalansága, az eredmény megállapítás törvényessége biztosítva legyen.

A szavazatszámoló bizottság elnöke által aláírt átvételi elismervényen szerepel a szavazatszámoló bizottságnak átadott bélyegző lenyomata is.

A bélyegző csak a szavazólap és a bizottság által kitöltött dokumentumok hitelesítésére használható!

Az átvett nyomtatványokat és egyéb eszközöket a szavazatszámoló bizottság a számbavétel után a szállítódobozba visszahelyezi, lezárja, ellátja aláírásával és a szavazókör sorszámaival. Az ily módon ellenőrzött és lezárt szállítódobozok és urnák őrzéséről másnap reggelig, a szavazóhelyiségekbe történő kiszállításig a helyi választási iroda vezetője gondoskodik.

3.2. Feladatok a szavazás napján

3.2.1. Feladatok a szavazás megkezdése előtt

A szavazás napján a szavazatszámoló bizottság elnöke a választási iroda vezetője által meghatározott időpontban átveszi a ***polgármesteri hivatalban*** szállítódobozba zárt választási iratokat és az egyéb eszközöket, majd a szavazóhelyiségbe viszi azokat. A szavazatszámoló bizottság legkésőbb 5:30 óráig elfoglalja helyét a szavazóhelyiségben, és a szavazáshoz előkészíti a szavazólapokat, a nyomtatványokat, valamint az urnákat.

Amennyiben 5:30 óráig a szavazatszámoló bizottság tagjai nem jelentek meg a határozatképességhez szükséges létszámban, erről a jegyzőkönyvvezető a helyi választási iroda vezetőjét értesíti, aki gondoskodik a határozatképesség biztosításáról.

A választási iratoknak és a nyomtatványoknak a szavazóhelyiségbe történt kiszállítását követően a szavazás megkezdéséig, a szavazatszámoló bizottság tagjain és a jegyzőkönyvvezetőn kívül, senki sem tartózkodhat a szavazóhelyiségben. A bizottság a szavazóhelyiségben ismételt számba veszi a szavazólapokat, nyomtatványokat és ellenőrzi, hogy a szavazás egyéb feltételei (például: szavazófülke, golyóstollak) a törvényi rendelkezésnek megfelelően rendelkezésre állnak-e. Amennyiben a bizottság szabálytalanságot, zavaró eseményt észlel, megszüntetése érdekében intézkedik. Ha nyomtatványhiányt észlel, a jegyzőkönyvvezető útján haladéktalanul értesíti a helyi választási iroda vezetőjét, aki gondoskodik a pótlásról.

A helyi választási iroda vezetője a szavazatszámoló bizottság munkájának megkezdése előtt tájékoztatja a bizottságot, ha a szavazólapon olyan jelölt szerepel, aki a szavazólapok nyomdai előállítás után kiesett (visszalépett, meghalt). A szavazatszámoló bizottságnak erről tájékoztatnia kell a választópolgárokat a szavazóhelyiségben elhelyezett hirdetmény útján, szükség esetén szóban is. **A kiesett jelölt nevét a szavazólapon át kell húzni. Erre a jelöltre nem lehet szavazni, a rá leadott szavazat érvénytelen.**

3.2.2. Az elsőként szavazó választópolgár szerepe

A szavazatszámoló bizottság 6:00 órakor kinyitja a szavazóhelyiséget.

A szavazóköri jegyzőkönyvben a szavazás megkezdésének időpontjaként a szavazóhelyiség kinyitásának időpontját, azaz 6:00 órát kell rögzíteni.

A bizottság az elsőként szavazó választópolgár – aki nem lehet a szavazatszámoló bizottság tagja –, jelenlétében megvizsgálja, hogy az urnák üresek-e, majd az urnákat lezárják és lepecsételik. Az urnát úgy kell lezárni, hogy abból a pecsét feltörése nélkül ne lehessen szavazólapot kivenni. Az urnák lezárását követően ki kell tölteni az ellenőrző lapot, amely tartalmazza a szavazás napjának, a választókerület és a szavazókör sorszámanak megjelölését, az elhelyezés időpontját, az elsőként szavazó választópolgár aláírását és névjegyzéki sorszámát, valamint a szavazatszámoló bizottság tagjainak az aláírását.

7. számú melléklet 13. számú minta

Ellenőrző lap

A szavazás napja:

A választókerület sorszáma:

A szavazókör sorszáma:

(külképviselő megjelölése)

Aláírásunkkal tanúsítjuk, hogy az urnát megvizsgáltuk, üresnek találtuk és az elsőként szavazó választópolgár jelenlétében lezártuk. Az ellenőrző lapot óra perckor helyeztük az urnába.

A szavazatszámoló bizottság (külképviselői választási iroda) jelen lévő tagjainak aláírása:

.....

.....

.....

.....

.....

P.H.

Az elsőként szavazó választópolgár aláírása:

A névjegyzéken szereplő sorszáma:

A vizsgálat megtörténtét a szavazóköri jegyzőkönyv tartalmazza.

A szavazás céljára a szavazóhelyiségben két vagy több urnát kell felállítani és hitelesíteni.

A mozgóurna hitelesítését is ekkor kell elvégezni!

FIGYELEM! Az ellenőrzőlap hiánya a szavazás érvényességét kérdőjelezi meg!

3.2.3. A szavazás lebonyolítása

A **szavazatszámmláló bizottság tagjai** a szavazás ideje alatt – a hivatalos választási iratok és a számukra biztosított toll kivételével – nem használhatnak adatrögzítésre vagy adattovábbításra (például: mobiltelefon) alkalmas egyéb eszközt, amelynek biztosítása a szavazatszámmláló bizottság elnökének feladata.

A szavazóhelyiségben a választópolgárok csak a szavazáshoz szükséges ideig tartózkodhatnak. A választók érkezési sorrendben szavaznak és szavazatuk leadása után el kell hagyniuk a helyiséget.

A szavazóhelyiség kinyitásától a szavazás szavazóköri eredményének megállapításáig a szavazóhelyiségben folyamatosan csak a szavazatszámmláló bizottság tagjai, a jegyzőkönyvvezető, a sajtó képviselői, valamint a megfelelő akkreditációval rendelkező nemzetközi látogatók tartózkodhatnak.

A **sajtó képviselői** sajtóigazolványuk felmutatása után, külön engedély nélkül jelenhetnek a szavazóhelyiségben, a szavazatszámmláló bizottság munkáját azonban nem zavarhatják. A választói névjegyzékbe nem tekinthetnek be, arról fényképet, videofelvételt nem készíthetnek, csak a szavazók számáról kaphatnak felvilágosítást.

A szavazás napján a közvélemény-kutatás csak névtelen lehet és önkéntességen alapulhat. A közvélemény-kutatók abba az épületbe nem léphetnek be, ahol a szavazóhelyiség van és csak az épületből kijövőket kérdezhetik meg.

A szavazás napján a szavazókörökben **akkreditált nemzetközi látogatók** megjelenésével is számolni lehet.

Az ezzel kapcsolatos tudnivalókról az Országos Választási Iroda vezetőjének intézkedése az irányadó.

A Ve. 6. § (1) bekezdése egyértelműen kimondja, hogy a választási szervek működése és tevékenysége nyilvános, s a rendelkezésre álló adatok – a személyes adatok kivételével –, tények nem titkosíthatók. A Vjt. 3. § azt is hangsúlyozza, hogy a választójog gyakorlása a **választópolgár szabad elhatározásán** alapul.

Ebből következően: a szavazatszámmláló bizottság – de bármely más választási szerv – sem adhat senkinek információt vagy tájékoztatást arról, hogy a választópolgárok közül ki szavazott, és ki nem.

Nyilvános információ a választás hangulatáról, az eseteleges rendkívüli eseményekről, illetőleg az azok elhárítása érdekében tett intézkedésekről szóló tájékoztatás, valamint annak közzétevése, hogy a szavazókörben – számszerűen – hányan adták le szavazatukat (napközbeni jelentés).

3.2.3.1. A szavazatszámmláló bizottság teendői rendkívüli esemény bekövetkezésekor

A szavazatszámmláló bizottság elnöke felelős a szavazás napján a szavazóhelyiségben és környékén a rend fenntartásáért. Ennek érdekében hozott intézkedése mindenre kötelező.

Esetleges jogsértés esetén a **törvényes rend helyreállítása nem minden esetben a szavazatszámoló bizottság feladata** – így különösen a szavazóhelyiség közvetlen közelében a kampánycsendet sértő tevékenység megakadályozása. Ha a választópolgárok ilyen cselekményeket a szavazatszámoló bizottságnál észrevételeznek, fel kell őket világosítani, hogy az országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottsághoz nyújthatnak be kifogást.

Rendkívüli eseménynek kell tekinteni minden olyan történést, amely a szavazás rendjének megzavarására irányul, gátolja a szavazás zökkenőmentes lebonyolítását, illetve amely nem tartozik a szavazás normális menetéhez. A teljesség igénye nélkül ilyenek lehetnek:

- rosszullet miatt mentőt kell hívni egy választópolgárhoz, esetleg a bizottság valamely tagjához,
- tűz üt ki, áramszünet következik be a szavazóhelyiségben,
- tettelesen bántalmaznak vagy megfenyegetik a szavazatszámoló bizottság tagját,
- a választópolgárok összeverekednek a szavazóhelyiségben,
- kábítószer hatása alatt álló vagy ittas személy akadályozza a választópolgárokat a szavazásban, vagy inzultálja az szavazatszámoló bizottság tagjait,
- bombariadó,
- haláleset történik a szavazóhelyiségben,
- rendbontó személyek a szavazóhelyiség bútorzatát megrongálják, felborítják a szavazófülkét, stb.

A rendkívüli események súlyuk szerint két csoportba sorolhatók: az egyik körbe azok tartoznak, amelyek a szavazatszámoló bizottság elnökének döntése nyomán gyorsan megszüntethetők, elháríthatók, így a szavazás folytatását nem veszélyeztetik (pl.: a rendbontó kivezetése a szavazóhelyiségből).

Vannak azonban olyan rendkívüli, elháríthatatlan események, amelyek miatt a szavazás lehetetlenné válik. Ilyenek többek között:

- ha szavazatszámoló bizottság tagjainak száma három alá csökken;
- ha haláleset történik;
- ha bombariadó van.

Ilyen esetekben a szavazást **fel kell függeszteni**, az urnákat és az iratokat zárolni kell, és a felfüggesztés tényéről a helyi választási iroda vezetőjét haladéktalanul tájékoztatni kell. Bombariadó esetén a fentiekén kívül további intézkedési kötelezettség a szavazóhelyiség kiürítettése és a rendőrség értesítése.

A rendkívüli események tényének rögzítésére nyomtatványminta áll rendelkezésre.

JEGYZŐKÖNYV
minta*

**a szavazás közben előfordult fontosabb eseményről,
illetve a szavazatszámoló bizottság elnökének a rend
fenntartása érdekében tett intézkedéséről**

Készült: év hó napország
..... település utca/út/tér szám
alatt, a számú szavazókör helyiségében.

Jelen vannak:

szavazatszámoló bizottság elnöke

szavazatszámoló bizottság tagjai

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1. A szavazás közben előforduló fontosabb esemény, illetve a szavazatszámoló bizottság elnökének a rend fenntartása érdekében tett intézkedése:

2. A szavazatszámoló bizottság szavazás ideje alatt hozott határozata:

A határozat száma:

A határozat tartalma:

Kisebbségi vélemény és annak indoklása:

..... év hó nap

.....
a szavazatszámoló bizottság elnöke

A jelentés továbbítva: nap.....óra.....perc

.....
alíírás

* Az előfordult események számától függően több jegyzőkönyv is készíthető.

A rendkívüli eseményről a jegyzőkönyvvezető köteles jelentést küldeni a helyi választási iroda vezetőjének.

Rendőri intézkedés kezdeményezésére csak az elnök jogosult!

3.2.3.2. A névjegyzékben szereplő választópolgár

Szavazni kizárólag személyesen és a törvényben előírt kivételekkel csak a választópolgár lakóhelye szerint kijelölt szavazóhelyiségben lehet. A két forduló között lakóhelyet változtató választópolgár a második fordulóban **kizárólag a régi** lakóhelyén szavazhat a korábbi lakcímét igazoló dokumentum felhasználásával.

.....
helyi választási iroda

Szavazásra szolgáló lakcímgigazolás a második fordulóban

A választópolgár neve:

Személyi azonosító:

Korábbi lakóhelye:

Bejelentett új lakóhelye:

Lakcímbeküldés időpontja:

A választópolgár a évi országgyűlési képviselő-választás első fordulóját követően a lakóhelyét megváltoztatta.

A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 89/A. §-a alapján a lakóhelyét a választás két fordulója között megváltoztató választópolgár a választás második fordulójában is a korábbi lakóhelye szerinti szavazókörben szavazhat, ezért korábbi lakóhelyét a választás második fordulójában történő szavazás céljából igazolom.

Kelt:

P.H.

.....
a helyi választási iroda vezetője

A szavazóhelyiségben az a választópolgár szavazhat, aki a névjegyzékben szerepel, vagy abba a szavazatszámoló bizottság a később felsorolt esetekben felveszi.

A szavazáson megjelent választópolgártól a szavazatszámoló bizottság elkéri a személyazonosság és a lakcím megállapítására alkalmas igazolványát. **Az értesítő hiánya – egyéb törvényes feltételek megléte esetén – nem akadályozhatja a szavazati jog gyakorlását.** Amennyiben a választópolgár személyazonosságát és lakcímét igazolja, valamint a névjegyzékben szerepel, szavazhat. **Az értesítőt a választópolgár részére vissza kell adni** külön kérés nélkül is.

3.2.3.3. A személyazonosság és a lakcím megállapítására alkalmas igazolványok

A választópolgárnak a szavazatszámoló bizottság előtt személyazonosságát és lakcímét kell igazolnia. Erre a következő **érvényes** igazolvány(ok) alkalmas(ak):

- a lakcímigazolvány és:
 - személyazonosító igazolvány **vagy**
 - útleveél **vagy**
 - 2001. január 1-jét követően kiállított (kártya formátumú) vezetői engedély.

Amennyiben a „régí típusú” személyazonosító igazolvány tulajdonosa 2001. január 1. óta új lakcímet létesített, úgy régi igazolványa mellé lakcímigazolványt kapott. Ebben az esetben a szavazáshoz mindkét okmányra szükség van.

FIGYELEM! A személyazonosság igazolására alkalmas az ideiglenes személyazonosító igazolvány is, a lakcímet pedig tanúsítja a lakcímigazolvány igénylésének átvételéről szóló elismervény.

3.2.3.4. Névjegyzékben nem szereplők szavazása

Előfordulhat, hogy olyan választópolgár kíván szavazni, aki az adott szavazókör névjegyzékében nem szerepel. Amennyiben a választópolgár a személyazonosság és a lakcím megállapítására alkalmas érvényes igazolványokkal igazolja, hogy lakcíme a szavazókör területén van, akkor a szavazatszámoló bizottság a névjegyzékbe pótlólag felveszi.

A névjegyzékbe való felvétel előtt minden esetben **ellenőrizni kell**, hogy a kérelmező nem szerepel-e a választójoggal nem rendelkező nagykorú állampolgárok jegyzékében és lakcíme érvényes-e. Az ellenőrzést a jegyzőkönyvvezető végzi el.

A **NESZA nyilvántartásból** a szükséges információt a BM Központi Adatfeldolgozó, Nyilvántartó és Választási Hivatalának ügyelete biztosítja. Ugyancsak itt kell megérdeklődni, hogy a polgár lakcíme (és ezt tanúsító igazolványa) érvényes-e. Az ún. fiktív illetőleg érvénytelen lakcímmel rendelkezőket nem lehet felvenni a névjegyzékbe!

Meg kell győződni arról is, hogy a választópolgárt – igazolás kiadása vagy a külképviseleti névjegyzékbe való felvétel miatt – nem törölték-e a névjegyzékből. (Törlés esetén annak oka is fel van tüntetve a névjegyzékben.)

A következő ellenőrzés biztosítja, hogy ne szavazhasson, akinek nincs választójoga, illetve el lehessen kerülni, hogy egy személy kétszer vagy többször szavazzon.

A jegyzőkönyvvezető feladata, hogy a névjegyzékben rögzítse a pótlólag felvett választópolgár adatait.

Azok a személyek, akiknek lakcíme csak az adott település megnevezését tartalmazza („hajléktalanok”), kizárólag a kijelölt szavazókörben szavazhatnak. Ha ilyen személy másik szavazókört keres fel, e szavazókör szavazatszámoló bizottsága őt a kijelölt szavazókörbe irányítja. Amennyiben a névjegyzékben nem szerepelnek, a szavazatszámoló bizottság őket a fentebb részletezett módon a névjegyzékbe felveszi.

3.2.3.5. Szavazás igazolással

Az a választópolgár, aki Magyarországon, de a lakcímétől eltérő helyen kíván szavazni, a lakcíme szerint illetékes helyi választási iroda vezetőjétől igazolást kérhet. A helyi választási iroda vezetője az igazoláson feltünteti, hogy azt a választás első vagy a második fordulójára adta ki és azt, hogy a polgár mely településen vagy fővárosi kerületben kíván szavazni.

.....
helyi választási iroda

IGAZOLÁS
a lakóhelytől eltérő helyen történő szavazáshoz

A választópolgár neve:

Személyi azonosító:

Lakóhely:

A választópolgár nyilatkozik, hogy a év hónap
..... napjára kitűzött országgyűlési választásokon
(helységnevén) kíván szavazni.

Az igazolást a választás

*első fordulójára / második fordulójára**

adtam ki.

A nyilatkozat alapján a választópolgárt a számú szavazókör névjegyzékének
..... sorszáma alól töröltem.

Kelt:

P.H.

.....
a helyi választási iroda vezetője

* A nem kívánt rész törlendő!

(Amennyiben a választópolgár mindkét fordulóban igazolással kíván szavazni, részére
fordulónként külön-külön igazolás kiadása szükséges!)

FIGYELEM! A helyi választási iroda vezetője külön-külön igazolást ad ki a választás első és második fordulójára!

Azok az igazolással rendelkező választópolgárok, akik a szavazást megelőzően nem jelezték szavazási szándékukat az adott településen a helyi választási iroda vezetőjénél, a szavazás napján a település (fővárosi kerület) bármely szavazókörébe mehetnek szavazni, és ott az igazolás átadását és a személyazonosság, valamint a lakcím megállapítására alkalmas igazolvány bemutatását követően szavazhatnak.

A szavazatszámoló bizottságnak ellenőriznie kell a következőket:

- az igazolás eredetiségét (fénymásolatot, faxon érkezett igazolást elfogadni nem szabad);

ÚTMUTATÓ

A jegyzéket a szavazás napját megelőző nap 16 óráig a HVI vezetője, a szavazás napján a szavazatszámoló bizottság jegyzőkönyvvezetője vezeti szavazókörönként.

A jegyzékre fel kell vezetni mindazon választójoggal rendelkező személyek adatait, akik a névjegyzékbe igazolás alapján kerültek felvételre.

A jegyzék szürke részében, a felhasznált lapok mindegyikén fel kell tüntetni a megye (főváros) nevét, a település nevét, az egyéni választókerület azonosítóját, a szavazókör sorszámát, és azonosítóját.

A jegyzéket a névjegyzékbe történő felvételkor, az összes rovat értelemszerű, olvasható kitöltésével folyamatosan kell vezetni.

A jegyzékre tévedésből felírt személy adatait törölni az adott sor teljes áthúzásával kell.

A rossz adatot javítani a sor áthúzásával és a helyes adatok új sorba történő beírásával kell.

A számadatokat a mezőbe jobbra igazítva, előnullázva kell beírni. Pl.: 1-es névjegyzéksorszám esetén: 0001.

A jegyzék egymás után következő lapjait folyamatos lapszámmal kell ellátni.

A jegyzék fel nem használt sorait át kell húzni, annak minden lapját keltezéssel és aláírással kell ellátni, valamint rá kell írni lapon szereplő személyek számát.

A szavazást megelőző nap 16 óra után, az addig vezetett jegyzékeket a HVI vezetője lezárja, ellenőrzi, javítja, összesíti, majd az összesített lapszámot feltünteti az utolsó lapon.

A szavazókörben kiállított lapokkal hasonlóan kell eljárni, azzal a különbséggel, hogy az összesített lapszámot a másik mezőben kell feltüntetni! A jegyzékeket a szavazás befejezése után a HVI vezetőjéhez kell továbbítani.

Adódhat olyan helyzet, hogy a választópolgár a lakcímétől távol történő szavazás érdekében kért és kapott igazolást, de valamilyen okból mégsem utazott el és a lakóhelyén kíván szavazni. Ilyen esetben a szavazatszámoló bizottság az igazolást tőle elveszi és a bizottság döntése alapján a jegyzőkönyvvezető - következő sorszámon – felveszi őt a választók névjegyzékébe, valamint az igazolással szavazók jegyzékébe.

3.2.3.6. *Ki nem szavazhat?*

Nem szavazhat, aki

- nem rendelkezik választójoggal és ezért nem szerepel a szavazásra jogosultak névjegyzékén. A választójoggal nem rendelkező nagykorú állampolgárok névjegyzéke nem nyilvános, abba csak az érintett személy, a bíróság, a szavazatszámoló bizottság, (vagy más választási bizottság) és a választási iroda tagjai tekinthetnek be;
- nem a lakóhelyén kíván szavazni (ahol a választók nyilvántartásába felvették) de érvényes igazolással nem rendelkezik;
- aki személyazonosságát és lakcímét a megfelelő érvényes okmányokkal kétséget kizáróan nem tudja igazolni;
- a személyazonosságát, lakcímét igazoló okmány érvényességi ideje lejárt;
- lakcíme érvénytelen (fiktív illetőleg érvénytelen lakcím);

- a külképviseleti névjegyzékbe való felvétel miatt törölték a névjegyzékből;
- igazolás kiadása miatt törölték a névjegyzékből (kivéve, ha igazolását leadja és így a névjegyzékre ismét felvehető);
- az új lakcíme szerinti szavazóköri körben, ha lakóhelyét a választás két fordulójában között változtatta meg.

Ha a választópolgár a szavazáshoz szükséges dokumentumok valamelyikét otthon felejtette, vagy személyazonosításra alkalmas okmányának érvényességi ideje lejárt, tájékoztatni kell arról, hogy amennyiben a hiányosságokat pótolni tudja, keresse fel újra a szavazóhelyiséget és szavazásának nincs akadálya. A szavazásra nem jogosult választópolgárokról a jegyzőkönyvvezető vezeti a visszautasítottak jegyzékét.

7. számú melléklet 14. számú minta

..... település Szavazóköri sorszáma:
 (ország/külképviselet)

VISSZAUTASÍTOTTAK JEGYZÉKE

Sor- szám	A visszautasított polgár		A visszautasítás oka
	családi és utóneve	lakcíme	
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			

P.H.

.....
 a szavazatszámoló bizottság elnöke

.....
 jegyzőkönyvvezető
 (külképviseleti választási iroda tagja)

3.2.3.7. A szavazás menete

A szavazatszámoló bizottság elnöke határozza meg, hogy a szavazás menetében a bizottság tagjai milyen részfeladatokat látnak el. A bizottság delegált tagjainak is részt kell vállalniuk a munkában, szerepük nem szorítkozik „megfigyelésre”. A szavazatszámoló bizottság munkáját úgy kell megszervezni, hogy az esetleges távollétek – étkezés, mozgóurna szállítás stb. – ne akadályozzák a szavazás zökkenőmentes lebonyolítását.

A szavazatszámoló bizottság a 3.2.3.3. pontban foglalt igazolványok alapján megállapítja az állampolgár személyazonosságát, lakcímét és azt, hogy a választók nyilvántartásában szerepel-e. Ha a választói névjegyzékben megtalálja a polgár nevét, illetőleg, ha a névjegyzékbe a törvényes feltételek megléte esetén pótlólag őt felvette, az egyéni és listás szavazólapokat a hivatalos bélyegzővel – **a polgár jelenlétében – lebélyegzi** és a hozzá tartozó **borítékkal** átnyújtja a választópolgárnak.

FIGYELEM! A bélyegző hiánya a szavazólap érvénytelenségét eredményezi! A szavazólapokat előre lebélyegezni nem szabad!

A választópolgár a névjegyzék aláírásával igazolja, hogy a szavazólapot átvette.

Ha a választópolgár kifogásolja, hogy a névjegyzéket alá kell írnia, célszerű őt külön tájékoztatni azért, hogy a többi szavazópolgárt a szavazásban ne akadályozza. Ilyenkor a szavazatszámoló bizottság elnöke felvilágosítja őt arról, hogy az aláírás célja a szavazólap átvételének elismerése. Abban az esetben, ha a választópolgár a névjegyzéket nem hajlandó aláírni, a szavazólapokat ettől függetlenül oda kell adni neki. Ilyen esetben az aláírás megtagadásának tényét a választói névjegyzékre rá kell vezetni, s azt a szavazatszámoló bizottság két tagja aláírja.

Az írásképtelen választópolgár helyett a szavazatszámoló bizottság két tagja írja alá a névjegyzéket e körülmény feltüntetésével.

A szavazólapok és a boríték átnyújtása után a szavazatszámoló bizottság tagja – ha ezt az állampolgár igényli – megmagyarázza a szavazás módját. **A magyarázat nem tartalmazhat olyan agitációt, amely alkalmas a választópolgár döntésének befolyásolására.**

A választópolgár figyelmét fel kell hívni, hogy érvényesen szavazni csak a hivatalos szavazólapon lehet, az azon szereplő jelölt neve melletti és lista feletti körbe tollal írt, egymást metsző két vonallal.

Szavazni, csak a szavazóhelyiségben lehet és a szavazólapot tollal kell kitölteni. Az a szavazat melyet ceruzával adtak le érvénytelen.

A szavazóhelyiségben a szavazás zökkenőmentes lebonyolításához szükséges számú, de legalább két szavazófülkét kell biztosítani.

A szavazófülke a szavazás titkosságának biztosítására szolgál, azonban **senki nem kötelezhető** annak használatára.

Az a választópolgár, aki nem tud olvasni, illetve akit testi fogyatékosága vagy egyéb ok akadályoz a szavazásban, más választópolgár – ennek hiányában a szavazatszámoló bizottság két tagjának együttes – segítségét igénybe veheti.

Egyéb esetekben a szavazólapok kitöltésének ideje alatt csak a szavazó tartózkodhat a szavazófülkében.

3.2.3.8. Rontott szavazólap cseréje

Kitöltés után a választópolgár a szavazólapokat borítékba teszi és az urnába helyezi. Ha az urnába helyezés előtt a választópolgár jelzi, hogy a szavazólapon hibát ejtett, annak kitöltését elrontotta, kérésére a bizottság elnöke a rontott szavazólap helyett újat ad. **A cserére egy esetben és csak az urnába helyezés előtt van mód.** Az elrontott szavazólapot „rontott” megjegyzéssel ellátva be kell vonni. A rontott szavazólapok számát a választás szavazóköri eredményéről készült jegyzőkönyvben rögzíteni kell.

3.2.3.9. Mozgóurnával történő szavazás

A mozgásában gátolt személyt – kérésére – lakásán, tartózkodási helyén az illetékes szavazatszámoló bizottság két tagja a mozgóurnával felkeresi. A mozgóurnát a bizottság legalább két tagja együtt viszi a szavazóhoz. A mozgóurna kivitelét úgy kell megszervezni, hogy a szavazatszámoló bizottság tagjainak száma nem csökkenhet a határozatképes létszám alá. A szavazóhelyiségben történő szavazást a mozgóurna kivitel nem akadályozhatja, a szavazásnak folyamatosan kell történnie. Mivel a szavazókör területén kívülre a mozgóurnát nem lehet kivinni, az **a mozgásában gátolt személy, akinek lakcíme nem a szavazókör területén van, szavazásra csak akkor jogosult, ha rendelkezik igazolással.**

Az eljáró tagok legfeljebb kétszer annyi előzetesen lepecsételt szavazólapot vihetnek magukkal, mint amennyi választópolgár szavazni kíván. Visszaérkezéskor a szavazólapokkal el kell számolni.

A szavazatszámoló bizottság legalább 2 tagjának a szavazás időtartama alatt – a szavazóköri munka folyamatos biztosítása mellett – minden olyan személyhez ki kell mennie, aki mozgóurnát kért előzetesen a helyi választási iroda vezetőjétől vagy a szavazás napján. A mozgóurna kivitelét úgy kell megszervezni, hogy 19.00 órára érjenek vissza! A szavazatszámoló bizottság a mozgóurnát kérőkről nyilvántartást vezet, amit magukkal visznek a szavazókhoz.

..... település
 számú szavazókör

A kérelmeket a választás napját megelőzően a HVI vezetője gyűjti, a Nyilvántartást a választási iratokkal együtt adja át a szavazatszámoló bizottságnak.

NYILVÁNTARTÁS

az év hó nap
 választáson mozgóurnát kérőkről

Sor- szám	a mozgóurnát kérő névjegyzékbeli sorszama, neve, lakcíme, jelenlegi tartózkodási helye	a bejelentő neve, lakcíme	a mozgóurnával szavazó saját kezű aláírása
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			

..... év hó nap

P.H.

.....
 a szavazatszámoló bizottság elnöke

A nyilvántartást a szavazólapok átvételének elismerése céljából a mozgóurnába szavazó választópolgár sajátkezűleg aláírja. (Az aláírás megtagadása és írásképtelenség esetén a névjegyzék aláírásánál ismertetett szabályokat kell alkalmazni.)

A szavazatszámoló bizottság mozgóurnás szavazást lebonyolító tagjai csak azok részére biztosíthatják a mozgóurnás szavazást, akiket a szavazatszámoló bizottság a mozgóurnát kérők nyilvántartásába felvett. A mozgóurnás szavazást lebonyolítók a szavazás helyszínén újabb szavazási igényeket nem fogadhatnak el. Különösen körültekintően kell eljárni pl. szociális intézmények esetében.

3.2.3.10. A szavazás lezárása

A szavazatszámoló bizottság elnöke 19.00 órakor a szavazóhelyiséget bezárja. Azok a választópolgárok, akik a szavazóhelyiségben vagy annak előterében tartózkodnak, még szavazhatnak. Ezután a szavazatszámoló bizottság a szavazást lezárja. A szavazás lezárása után szavazatot nem szabad elfogadni.

3.2.4. A szavazás szavazóköri eredménye

A szavazatszámoló bizottság a szavazatok megszámlálását követően megállapítja a választás szavazóköri eredményét.

A választások tisztaságának megőrzése, az eredmény megállapításának jogszerűsége megköveteli, hogy a szavazóköri eredmény megállapítása folyamatosan, megszakítás nélkül történjen, és a bizottság együttesen számlálja meg a szavazatokat, töltsse ki és írja alá a jegyzőkönyvet, és mindaddig együtt maradjon, amíg a jegyzőkönyveknek a helyi választási irodához való szállítása meg nem történt.

3.2.4.1. A szavazatszámolást megelőző feladatok

A szavazatszámoló bizottság először a fel nem használt, valamint a rontott szavazólapokat fajtánként külön-külön kötegebe foglalja, és a köteget lezárja úgy, hogy a pecsét megsértése nélkül szavazólapot ne lehessen kivenni, illetőleg betenni. A kötegeken feltünteti a bennük lévő szavazólapok számát. Egyúttal elcsomagolja a fel nem használt borítékokat is.

FIGYELEM! Az urnákat nem lehet kibontani, míg a fel nem használt és rontott szavazólapok kötegelése meg nem történt!

A szavazatszámoló bizottságnak az általa átvett szavazólapokkal szavazólap fajtánként tételesen el kell számolnia. A szavazás befejezésekor a fel nem használt és a rontott szavazólapok, valamint a névjegyzéket aláíró választópolgárok számának összege meg kell, hogy egyezzen az átvett szavazólapok számával. Különbség csak abból adódhat, ha a választópolgár a szavazólapot elvitte. (Az urnából hiányzó szavazólapok számát a szavazóköri eredmény jegyzőkönyvben fel kell tüntetni.)

A szavazatszámoló bizottság az urna felbontása előtt ellenőrzi az urna sértetlenségét, felbontja az urnát és meggyőződik az ellenőrző lap meglétéről.

Ezt követően a bizottság **szétválogatja az egyéni választókerületi és a területi listás szavazólapokat.**

A fentiek megtörténte után **mind az egyéni, mind a listás szavazólapok tekintetében külön-külön elvégzi** az alábbi csoportosítást, valamint a következő feladatokat.

A bizottság szavazólap-fajtánként három csoportot képez az alábbiak szerint:

- érvénytelen szavazólapok
- érvényes szavazólapok
- vitatott érvényességű szavazólapok (ha vannak ilyenek).

3.2.4.2. Az érvénytelen szavazatok számának megállapítása

Érvénytelen a szavazat (és az ilyen szavazatot tartalmazó szavazólap) ha a szavazó:

- szavazatát bélyegző nélküli szavazólapon adta le;

- egynél több jelöltre, listára szavazott;
- egy jelöltre illetve listára sem szavazott;
- kiesett jelöltre szavazott;
- nem a jelölt neve melletti vagy a jelölő szervezet neve feletti körben elhelyezett egymást metsző két vonallal (+ vagy x) szavazott;
- a toll helyett ceruzát használt.

A szavazatszámoló bizottság az érvénytelen szavazatokat tartalmazó szavazólapokat – az érvényes szavazatokat tartalmazó szavazólapok megszámlálása előtt – összeszámlálja. Az érvénytelenség okát a szavazólap hátoldalára rávezeti és azt a szavazatszámoló bizottság jelenlévő tagjai aláírják.

FIGYELEM! Az első számlálás eredményeként a bizottság megállapítja és az adatlapon rögzíti az érvénytelen szavazatok számát!

A vitatott érvényességű szavazólapokról a bizottság ekkor még nem dönt, csupán megszámlálja, és e minőségük megjelölésével külön csoportosítja őket.

3.2.4.3. Az érvényes szavazatok számának megállapítása

Érvényesen szavazni csak hivatalos (lepecsételt) szavazólapon lehet a jelölt neve melletti, illetve a lista feletti körben elhelyezett két egymást metsző vonallal.

Nem érinti a szavazat érvényességét, ha a szavazólapon a listán belül a jelöltek sorrendjét megváltoztatták, a listáról a jelölt nevét kihúzták, illetőleg a listához nevet hozzáírtak. Az ilyen módosításokat épp úgy figyelmen kívül kell hagyni, mint a választópolgár által a szavazólapra esetleg ráírt megjegyzéseket.

A szavazatszámoló bizottság az érvényes szavazólapokat **jelöltenként illetve listánként csoportosítja**. Azonos csoportba azok a szavazólapok kerülnek, amelyeken **azonos jelölt** melletti, **illetve lista** feletti körben szerepel a két egymást metsző vonal.

3.2.4.4. Az adatlapok kitöltése

A szavazatok első megszámlálását követően adatlapot kell kiállítani az egyéni választókerületi és a területi listás választás eredményéről

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐK VÁLASZTÁSA

ADATLAP
AZ EGYÉNI VÁLASZTÓKERÜLETI
VÁLASZTÁS SZAVAZÓKÖRI EREDMÉNYÉRŐL

..... település szavazókör EA sz. EGYÉNI VÁLASZTÓKERÜLETE
..... FORDULÓ

a) A választók nyilvántartása

Előző nap 16 óráig a névjegyzékbe felvett választópolgárok száma	A szavazás napján a névjegyzékbe felvett választópolgárok száma	A választópolgárok száma a névjegyzékben a választás befejezésekor	Visszautasított választópolgárok száma
A	B	C	F

b) Szavazóként megjelentek

Szavazóként megjelentek száma
I

Figyelem! Kitérés után ellenőrizze le!
C=A+B
K=L-I
J=L+M+N
M= Jelöltenkénti érvényes szavazatok összege

c) Szavazás

Ünaban lévő szavazólapok száma	Eltérés a szavazóként megjelentek számától (többlet:+/hiány:-)	Érvénytelen szavazatok száma	Érvényes szavazatok száma	A bizottság által vitatott szavazólapok száma
J	K	L	M	N

d) Érvényes szavazatok száma jelöltenként

	Jelölt neve	Azono- sítója	Érvényes szavazatok		Jelölt neve	Azono- sítója	Érvényes szavazatok
1				11			
2				12			
3				13			
4				14			
5				15			
6				16			
7				17			
8				18			
9				19			
10				20			

Kitéltette:.....
jegyzőkönyvvezető

- az érvényes szavazatok számát (M rovat) ezek összegével csökkenteni kell, míg az érvénytelen szavazatok számát (L rovat) ugyanennyivel meg kell növelni.

A fentiek végrehajtásáról az eset leírásával, a számok pontos feltüntetésével jegyzőkönyvet kell felvenni és azt a szavazóköri jegyzőkönyvhöz kell mellékelni.

Az adatlapokat – a nyomtatványon feltüntetett számszaki összefüggést vizsgálva – kitöltés után ellenőrizni kell.

Az adatlapot a jegyzőkönyvvezető tölti ki és írja alá, majd a **helyi választási iroda vezetője által meghatározott módon haladéktalanul továbbítja a polgármesteri hivatalba**. Az adatlapok továbbítása szállítással, faxon, illetőleg telefonon történhet. Ha az adatlap továbbítása szállítással történik, azt két példányban kell kitölteni.

Az adatlap adatainak jelentése során a telefonon történt adatközlések esetében az adatvédelem biztosítása érdekében mind a szavazatszámláló bizottság mellett működő jegyzőkönyvvezetők, mind a választási iroda tagjai az alábbiak szerint kötelesek eljárni:

Adatközlés a hívó és a hívott fél közötti azonosítási utasítás betartásával történik. Az azonosítás annak megállapítására szolgál, hogy ellenőrizhető legyen a szavazókörből, a választási irodából: ki vagy kik adhatnak, ki vagy kik fogadhatnak adatot. A hívó és a hívott fél azonosítása során be kell mondani a jegyző által előre megadott jelszót. A felsoroltakat azonosítónak kell tekinteni és ellenőrizni kell egyezőségüket. Az adatlap teljes adattartalmának bemondása, illetve leírása után az adatokat a hívott félnek a hívó részére vissza kell olvasni és szükség esetén azokat pontosítani kell.

Az adatlap kitöltése – melyet a jegyzőkönyvvezető végez – és továbbítása megelőzi a jegyzőkönyv kitöltését és továbbítását. Az adatlap egy-egy másolati példányát a jegyzőkönyvvezető – kérésükre – átadja a jelöltek, jelölő szervezetek jelen lévő képviselőinek.

3.2.4.5. Döntés a vitatott szavazólapokról

Ha az adatlapon vitatott szavazólapok is szerepeltek, a szavazatszámláló bizottság ezek érvényességéről vagy érvénytelenségéről szavazással dönt.

3.2.4.6. A szavazatok másodszori megszámlálása a jegyzőkönyv kitöltése előtt

A szavazatszámláló bizottságnak a szavazatokat az eredmény megállapítása és a szavazóköri jegyzőkönyv kiállítása előtt legalább kétszer meg kell számlálnia!

A számlálást a bizottság addig folytatja, amíg annak eredménye kétszer azonos nem lesz.

Az érvénytelen szavazólapokat fajtánként külön kötegbe kell foglalni. A kötegekre rá kell írni a szavazókör sorszámát és a kötegben lévő szavazólapok számát. Az érvényes szavazólapokat jelöltenként, jelölő szervezetenként kell kötegelni. A kötegekre jelöltenként, jelölő szervezetenként külön-külön rá kell írni az érvényes szavazatok számát és a szavazókör sorszámát. A kötegeket úgy kell lezárni és pecséttel ellátni, hogy azokból a pecsét megsértése nélkül szavazólapot ne lehessen kivenni, illetőleg betenni.

3.2.4.7. A szavazóköri jegyzőkönyvek kitöltése

A szavazás szavazóköri eredményének megállapítása a jegyzőkönyvek kiállításával fejeződik be. A **bizottság kétféle jegyzőkönyvet** állít ki két-két példányban. Az egyik az egyéni választókerület, a másik a területi (megyei-fővárosi) választókerület szavazóköri eredményének megállapítására szolgál. A jegyzőkönyvek mintáit a mellékletben közöljük (2. sz. melléklet, 3. sz. melléklet). Ez gyakorlati segédletként is szolgálhat.

A jegyzőkönyvet két példányban, tollal kell kitölteni!

Először az egyéni, majd a területi választókerület szavazási jegyzőkönyvének kiállítása történik meg.

A jegyzőkönyvet a szavazatszámoló bizottság mellett működő jegyzőkönyvvezető a bizottság döntései alapján tölti ki. A jegyzőkönyvvezető feladata a pontos, teljes kitöltés, valamint annak ellenőrzése, hogy a jegyzőkönyvet mindenki aláírta.

A jegyzőkönyvet a megfelelő helyen **két, eltérő időpontban** kell aláírni:

- a szavazás napjának reggelén az urna lezárásakor;
- a szavazatszámolás befejezésekor, a szavazóköri eredmény megállapításakor.

FIGYELEM! A két aláírói kör nem feltétlenül azonos, a jegyzőkönyvet előre aláírni TILOS!

Külön felhívjuk a figyelmet azoknak a **mellőzhetetlen számszaki és logikai egyezőségeknek a szükségességére**, melyekre a jegyzőkönyvek az egyes hasábkot illetően nyomatékosan utalnak.

Csak azok a jegyzőkönyvek tekinthetők jogilag, számszakilag és logikailag jól kitöltöttnek, amelyekben minden rovatba és hasádba bekerülnek a szükséges adatok, az előírt - könnyen ellenőrizhető - összefüggések is helyesek az egyes számszerű adatok között, tartalmazzák az aláírásokat és mindazokat a melléleteket, melyeknek előírt a csatolása.

A pontos szavazatszámolás és a szavazóköri jegyzőkönyvek hibátlan kiállítása **feltétele** annak, hogy törvényesen és a választók akaratával mindenben egyezően kerüljön sor az egyéni választókerületi, a területi listás választás eredményének megállapítására, s ezek alapján az országos pártlisták kompenzációs mandátumának kiosztására.

FIGYELEM! A szavazás eredményének megállapítása és a szavazóköri jegyzőkönyv kitöltése után a szavazatok újraszámolása csak jogorvoslati eljárás keretében történhet és arra kizárólag a jogorvoslati kérelmet elbíráló választási bizottság vagy bíróság jogosult.

A szavazatszámoló bizottság, a szavazóköri eredményt megállapító jegyzőkönyv és a hozzá tartozó határozatok, a szavazás közben előfordult fontosabb eseményekről, illetőleg a szavazatszámoló bizottságnak a rend fenntartása érdekében tett intézkedéseiről szóló jegyzőkönyvek egy-egy másolati példányát ingyenesen átadja a jelöltek és jelölő szervezetek jelen lévő képviselőinek. A másolatot a szavazatszámoló bizottság elnöke aláírásával és a szavazatszámoló bizottság által használt pecséttel hitelesíti.

A szavazókori jegyzőkönyveket és a hozzájuk tartozó mellékleteket a **szavazókörökben** kell átadni a delegált tagoknak, szükség esetén az adatok kézi átmásolásával. Fontos, hogy a kézi másolás esetén megfelelő számú jegyzőkönyv nyomtatvány álljon rendelkezésre.

3.3. A választási eredmények és iratok továbbítása

A szavazatszámlláló bizottság kitölti a szavazási iratok átadásáról szóló átvételi elismervényt.

7. számú melléklet 16. számú minta

..... település Szavazókör sorszáma:

ÁTVÉTELI ELISMERVÉNY

Az év hó napjára kitűzött országgyűlési képviselőválasztáson a választás alábbi garanciális iratait és kellékeit, valamint a lezárt urná(ka)t a számú szavazókör szavazatszámlláló bizottságától átvettem:

Sorszám	nyomtatvány eszköz megnevezése*	db
1.	névjegyzék	
2.	visszautasítottak jegyzéke	
3.	igazolással szavazók jegyzéke (F jegyzék)	
4.	nyilvántartás a mozgóurnát kérőkről	
5. db lezárt urna	
6. db egyéni választókerületi szavazókori jegyzőkönyv	
7. db területi listás szavazókori jegyzőkönyv	
8. db egyéni választókerületi adatlap	
9. db területi listás adatlap	
10.	jegyzőkönyvi döntések	
11. db ellenőrző lap	
12.	szavazólapok lebélyegzésére szolgáló bélyegző	
Fel nem használt szavazólapok:		
13. db egyéni választókerületi szavazólap	
14. db területi listás szavazólap	
Rontott szavazólapok:		
15. db egyéni választókerületi szavazólap	
16. db területi listás szavazólap	
17. db bevont igazolás	

A 12. sorszám alatti bélyegző lenyomata:

..... év hó nap

P.H.

.....
a szavazatszámlláló bizottság elnöke

.....
a HVI vezetője

* A nem kívánt szövegrész törlendő!

Az elismervény kitöltését követően a szavazatszámoló bizottság

1. a szállítódobozba helyezi
 - a felhasznált szavazólapokat a törvény előírásainak megfelelően kötegelve;
 - a rontott szavazólapokat kötegelve
 - a fel nem használt szavazólapokat kötegelve és
 - az ellenőrző lapot.

A szállítódobozt lezárja, aláírásával és pecsétjével látja el.

2. Összecsomagolja a szavazóköri iratokat és egyéb kellékeket.

FIGYELEM! A szavazatszámoló bizottság, mint testület felel az iratok hiánytalan beszállításáért, így együttesen kell ezt elvégezniük! Az iratokat a helyi választási iroda vezetője a szavazatszámoló bizottságtól átvételi elismervénnyel veszi át.

A beszállítást követően a helyi választási irodán elvégzik a jegyzőkönyvek formai, logikai ellenőrzését. Javításra csak az eredményt nem befolyásoló egyértelmű hiba esetén van lehetőség (Pl. a jegyzőkönyv fejrésze adatainak véletlen összecserélése). **Az ellenőrzés befejezéséig a szavazatszámoló bizottság együtt marad.** Javításra kizárólag a szavazatszámoló bizottság jogosult oly módon, hogy a hibás bejegyzést tollal áthúzza, és alá vagy fölé beírja a helyes adatot. Átírás, átfestés, radirozás nem alkalmazható. A javítás tényét – minden javítás mellett – az elnök aláírással és bélyegzővel igazolja a jegyzőkönyvön. A javított adatokat nem csak a két eredeti példányon kell átvezetni, hanem a pártoknak, jelölteknek átadott jegyzőkönyvmásolatokon is. Amennyiben ez megoldhatatlan, úgy részükre új (javított) jegyzőkönyvet kell haladéktalanul küldeni.

A jegyzőkönyvek egy példánya az illetékes választási irodában a szavazást követő **három** napon belül megtekinthető.

A szavazólapokat és egyéb iratokat – a jegyzőkönyvek kivételével – a polgármesteri hivatalban 90 napig – kifogás esetén az ügy jogerős elbírálásáig – megőrzik, majd megsemmisítik, míg a választási jegyzőkönyvek a szavazást követő 90 nap után kerülnek a levéltárba.

4. Jogorvoslatokkal kapcsolatos tudnivalók

4.1. A jogorvoslatok fajtái

A választási eljárásról szóló törvény értelmében a kifogás, a fellebbezés és a bírósági felülvizsgálat iránti kérelem áll a jogorvoslatot igénylők rendelkezésére.

Kifogás a választásra irányadó jogszabály, illetőleg a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére hivatkozással nyújtható be.

Fellebbezést a választási bizottság elsőfokú határozata ellen lehet benyújtani jogszabálysértésre hivatkozással, illetve a választási bizottság mérlegelési jogkörben hozott határozata ellen.

Bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet a választási bizottság másodfokú határozata (az Országos Választási Bizottság határozata) ellen lehet benyújtani jogszabálysértésre hivatkozással, illetve a választási bizottság mérlegelési jogkörben hozott határozata ellen. A bíróság döntése ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

4.2. A jogorvoslati kérelem benyújtása

A jogorvoslati kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az – kifogás esetén a jogsértés elkövetésétől, fellebbezés, bírósági felülvizsgálat iránti kérelem esetén a megtámadott határozat meghozatalától számított három napon belül megérkezzen. A jogorvoslati határidőt naptári napokban kell számítani és elmulasztása jogvesztő. A választási bizottság vagy bíróság csak névvel és lakcímmel ellátott jogorvoslati kérelmet bírál el érdemben.

A kifogásnak tartalmaznia kell a jogsértés bizonyítékait is, a bírósági eljárásban pedig kötelező az ügyvédi képviselet.

4.3. Jogorvoslat a szavazatszámoló bizottság döntése ellen

A szavazatszámoló bizottság döntése elleni fellebbezést az elbírálásra jogosult választási bizottságnál kell előterjeszteni.

A szavazatszámoló bizottságnak kizárólag egyéni választókerületi választást, valamint az egyéni választókerületi és a területi listás választást egyaránt érintő döntései elleni fellebbezésről az országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottság határoz.

A szavazatszámoló bizottságnak kizárólag területi listás választást érintő döntései elleni fellebbezést a területi választási bizottság bírálja el.

4.4. Eredmény elleni jogorvoslat

Az egyéni választókerületi választás eredményét az országgyűlési egyéni választókerületi bizottság, a területi listás választás eredményét pedig a területi választási bizottság állapítja meg.

A választási bizottságnak a választás eredményét megállapító döntése ellen

- a szavazatszámoló bizottság szavazóköri eredményt megállapító döntésének törvénysértő voltára, vagy
- a szavazóköri eredmények összesítésére és a választási eredmény megállapítására vonatkozó szabályok megsértésére hivatkozással lehet fellebbezést benyújtani úgy, hogy az az eredmény megállapítását követő napon megérkezzen.

A szavazatszámoló bizottság szavazóköri eredményt megállapító döntését csak a választás eredménye ellen benyújtott fellebbezéssel lehet megtámadni.

4.4.1. A szavazatok újraszámolása

Az eredmény ellen benyújtott jogorvoslati kérelem alapján a választási bizottság vagy a bíróság elrendelheti a szavazatok újraszámolását. Az újraszámolást a törvény azonban a következő feltételekhez köti.

- a kérelmet a szavazatszámoló bizottság szavazóköri eredményt megállapító döntésének törvénysértő voltára hivatkozva nyújtották be;
- a jogorvoslati kérelem elbírálása csak újraszámolás útján lehetséges;
- van matematikai esély az eredmény megváltozására.

5. Egyéb tudnivalók

5.1. Az országgyűlési választások büntetőjogi védelme

Az országgyűlési választások tisztaságát a Büntető Törvénykönyv (a továbbiakban Btk.) is védi. A Btk. 211. §-a választás-, a népszavazás és a népi kezdeményezés rendje elleni bűncselekményről szól.

„Aki az országgyűlési képviselők, illetőleg a helyi önkormányzati képviselők és a polgármesterek, illetőleg a nemzeti és etnikai kisebbségi önkormányzati képviselők választása, valamint az országos vagy helyi népszavazás és a népi kezdeményezés során

- a) a jelölési eljárás szabályait megszegve erőszakkal, fenyegetéssel, megtévesztéssel vagy anyagi juttatással szerez ajánlást,
- b) népszavazás vagy népi kezdeményezés indítványozása érdekében erőszakkal, fenyegetéssel, megtévesztéssel vagy anyagi juttatással szerez aláírást,
- c) jogosultság nélkül szavaz,
- d) jogosulatlanul aláír, hamis adatokat tüntet fel,
- e) arra jogosultat a választásban, illetőleg a népszavazásban akadályoz,
- f) megsérti a választás, illetőleg a népszavazás titkosságát,
- g) meghamisítja a választás, a népszavazás, illetőleg a népi kezdeményezés eredményét, büntetett követ el és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

6. Mellékletek

1. sz. melléklet

Az Országos Választási Bizottság 12/2002. (IV. 2.) OVB állásfoglalása a mozgóurnával történő szavazás egyes kérdéseiről

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 34. § (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott hatáskörében eljárva, a Ve. 61. § (3) bekezdésében szabályozott, mozgóurnával történő szavazással kapcsolatban, az egységes joggyakorlat kialakítása érdekében a következő

állásfoglalást

adja ki:

Az Alkotmány 71. § (1) bekezdése szerint az országgyűlési képviselőket, valamint a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjait, továbbá a polgármestert és a fővárosi főpolgármestert a választópolgárok általános és egyenlő választójog alapján, közvetlen és titkos szavazással választják. Az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvény 1. §-a alapján a választójog általános és egyenlő, a szavazás közvetlen és titkos.

A Ve. 3. §-ában foglaltaknak megfelelően a választási eljárás szabályainak alkalmazása során a választásban érintett résztvevőknek érvényre kell juttatniuk a választás tisztaságának megóvása, a választási csalás megakadályozása; az esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveit.

A Ve. 61. § (2) bekezdése kimondja, hogy szavazni kizárólag személyesen, és - az e törvényben említett kivételekkel - csak a választópolgár lakóhelye szerint kijelölt szavazóhelyiségben lehet. A kijelölt szavazóhelyiségben történő kötelező szavazás alól a (3) bekezdés felmentést ad, amikor kimondja, hogy a mozgásában gátolt választópolgárt szavazásának lehetővé tétele érdekében - kérésére - a szavazatszámoló bizottság legalább két tagja mozgóurnával felkeresi.

A Ve. 61. § (4) bekezdése szerint a szavazóhelyiséget a szavazás ideje alatt nem lehet bezárni, és a szavazást nem lehet meghosszabbítani, vagy - rendkívüli esemény kivételével - szüneteltetni. Ha a szavazás napján a szavazatszámoló bizottság tagjainak a száma három alá csökken, vagy a szavazás elháríthatatlan külső ok miatt lehetetlenné vált, a szavazást a jelenlévők kötelesek azonnal felfüggeszteni, az urnát, továbbá az iratokat zárolni, és a felfüggesztés tényéről a helyi választási iroda vezetőjét a szavazás törvényes folytatásának biztosítása érdekében haladéktalanul értesíteni.

A Ve. 64. § (1) - (2) bekezdései szerint a szavazatszámoló bizottság az urnák állapotát az elsőként szavazó választópolgár jelenlétében a szavazás megkezdése előtt megvizsgálja. Az urnákat az elsőként szavazó választópolgár jelenlétében úgy kell lezárni, hogy azokból az urna szétszedése nélkül ne lehessen szavazólapot eltávolítani. Ezt követően a szavazatszámoló bizottság az urnába ellenőrző lapot helyez, amely tartalmazza az

ellenőrző lap elhelyezésének időpontját, valamint a szavazatszámoló bizottság jelenlévő tagjainak és az elsőként szavazó választópolgárnak az aláírását.

A Ve. 72. § (3) bekezdése szerint a szavazatszámoló bizottság az urna felbontása előtt ellenőrzi az urna sértetlenségét, felbontja az urnát, és meggyőződik az ellenőrző lap meglétéről.

A 9/1998. (II.20.) BM. Rendelet 7. számú melléklete 8. számú mintája tartalmazza a nyilvántartást (a továbbiakban: nyilvántartás) a mozgóurnát kérőkről, amelyet a szavazatszámoló bizottság elnöke aláírásával hitelesít.

A Ve. 66. § (2) bekezdése értelmében a szavazatszámoló bizottság - a személyazonosság és a lakcím megállapítására alkalmas igazolvány alapján - megállapítja a szavazni kívánó személyazonosságát és azt, hogy szerepel-e a névjegyzékben. A szavazatszámoló bizottság felveszi a névjegyzékbe azt a választópolgárt, aki: a) igazolással rendelkezik, b) igazolja, hogy lakcíme a szavazókör területén van, feltéve, hogy nem szerepel a választójoggal nem rendelkező nagykorú polgárok nyilvántartásában. A (3) bekezdés szerint a szavazatszámoló bizottság visszautasítja azt a választópolgárt, aki nem tudja személyazonosságát és lakcímét megfelelően igazolni, illetőleg aki - törvényi feltételek hiányában - nem vehető fel a névjegyzékbe. E személyekről a szavazatszámoló bizottság jegyzéket vezet.

A Ve. 67. § (1) alapján, ha a szavazásnak nincs akadálya, a szavazatszámoló bizottság átadja a választópolgárnak a szavazólapot, amelyet a választópolgár jelenlétében hivatalos bélyegzőlenyomattal lát el. A (2) bekezdés szerint a szavazatszámoló bizottság szükség esetén - a választópolgár befolyásolása nélkül - megmagyarázza a szavazás módját. A (4) bekezdés előírja, hogy a szavazólap átvételét a választópolgár a névjegyzéken saját kezű aláírásával igazolja. Az írásképtelen választópolgár helyett - e tény feltüntetésével - a szavazatszámoló bizottság két tagja írja alá a névjegyzéket.

A Ve. 68. § (1) bekezdése szerint a szavazólap kitöltéséhez szavazófülke áll a választópolgár rendelkezésére. A szavazófülke használatára a választópolgár nem kötelezhető. A (2) bekezdés értelmében a szavazólap kitöltésének ideje alatt csak a szavazó tartózkodhat a szavazófülkében. Az a választópolgár, aki nem tud olvasni, illetőleg akit testi fogyatéka vagy egyéb ok akadályoz a szavazásban, más választópolgár - ennek hiányában a szavazatszámoló bizottság két tagjának együttes - segítségét igénybe veheti.

Az Országos Választási Bizottság álláspontja szerint a mozgóurnával történő szavazás a szavazóhelyiségen kívül történő **szavazás kivételes esete és kizárólag csupán - a választások időpontjában - a mozgásában gátolt választópolgár szavazásának biztosítására szolgál.** A mozgóurnával történő szavazás végrehajtása a szavazóhelyiségben történő szavazás menetén semmilyen módon nem akadályozhatja. Nem jelent olyan rendkívüli eseményt, amely miatt a szavazás szüneteltetésének helye lenne, és nem eredményezheti a szavazatszámoló bizottság határozatképtelenségét.

A mozgóurnára vonatkozó igényeket, mivel az igények bejelentésére vonatkozóan nincs törvényi korlátozás, a helyi lehetőségeknek megfelelően teljesíteni kell. Az igényeket a szavazatszámoló bizottságnak kell bejelenteni és csak a szavazatszámoló bizottság rendelheti el az adott bejelentés tekintetében a mozgóurnás szavazás alkalmazását, az eljáró két tag nem jogosult. A mozgóurnás szavazáshoz alkalmazni kell a nyilvántartást,

amelyben a mozgóurnás szavazás megkezdése előtt szerepeltetni szükséges azokat a választópolgárokat, akik a mozgóurnás szavazásban való részvételre jogosultak.

Az Országos Választási bizottság megítélése szerint **a mozgóurnás szavazásnál is érvényesülnie kell a szavazásra vonatkozó szabályoknak.** Így többek között a mozgóurnás szavazás esetén is csak olyan választópolgár szavazhat, aki a névjegyzékben szerepel. A szavazatszámlláló bizottságnak a mozgóurnás szavazás elrendelése előtt meg kell állapítania, hogy a mozgóurnás szavazásban érdekelt választópolgár szerepel-e a névjegyzékben. Ha a szavazásnak nincs akadálya, a szavazatszámlláló bizottság képviselőjében eljáró tagok átadják a mozgásában - ténylegesen és megállapíthatóan - gátolt választópolgárnak a szavazólapot. Az eljáró tagok a mozgóurnás szavazáshoz legfeljebb kétszer annyi előzetesen lepecsételt szavazólapot vihetnek magukkal, mint ahány választópolgár a mozgóurnás nyilvántartásban szerepel. A szavazólap átvételét a választópolgár a nyilvántartáson saját kezű aláírásával igazolja. Az írásképtelen választópolgár helyett - e tény feltüntetésével - a szavazatszámlláló bizottság két tagja is aláírja a mozgóurnás nyilvántartást.

Segítheti a választások tisztaságára vonatkozó alapelv érvényesülését, ha a mozgóurnával történő szavazást lehetőleg két ellenérdekű szavazatszámlláló bizottsági tag végzi.

A mozgóurnás szavazás során a titkosság helyi körülményekhez igazodó biztosításának kötelezettsége nem követeli meg szavazófülke felállítását, és így a szavazófülke hiánya nem jelenti választás szabályainak, különösen a titkos szavazás elvének megsértését. A törvényi rendelkezések szerint ugyanis a szavazófülke használatára a választópolgár nem kötelezhető, továbbá a titkosság - figyelemmel az érintett választópolgár indokolt és teljesíthető kívánságára - szavazófülke igénybevétele nélkül is biztosítható.

Budapest, 2002. április 2.

Dr. Ficzer Lajos
az Országos Választási Bizottság
elnöke

5. számú melléklet 1. számú minta

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐK VÁLASZTÁSA

A

EGYÉNI VÁLASZTÓKERÜLETI SZAVAZÓKÖRI
JEGYZŐKÖNYVfővárosi*
megyei

Kitölti a szavazatszámoló bizottság.

számú egyéni választókerület

Kettő példányban kell kitölteni!

településnév

Ez a számú példány.

szavazókör

forduló

Készült év hó napján telep ülés
alábbi helyen lévő szavazóköri helyiségében:

Az urna lezárásakor jelen vannak:

Név	Aláírás	Név	Aláírás
1. a szavazatszámoló bizottság elnöke	9.
2.	10.
3.	11.
4.	12.
5.	13.
6.	14.
7.	15.
8.	16.
	17.

a szavazatszámoló bizottság tagjai

P.H.

.....
jegyzőkönyvvezető

A szavazatszámoló bizottság a szavazás megkezdése előtt megállapította, hogy az urna üres, és ennek megállapítása után az elsőként szavazó választópolgár jelenlétében az urnát lezárta, benne az ellenőrző lapot elhelyezte.

A szavazás órakor kezdődött.

..... településnév

--	--	--

számú szavazókör

EGYÉNI

C

A SZAVAZATOK SZÁMA JELÖLTENKÉNT

	A JELÖLT NEVE, A JELÖLŐ SZERVEZET NEVE, A JELÖLT AZONOSÍTÓJA	Érvényes szavazat		A JELÖLT NEVE, A JELÖLŐ SZERVEZET NEVE, A JELÖLT AZONOSÍTÓJA	Érvényes szavazat						
1 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>					11 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>				
2 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>					12 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>				
3 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>					13 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>				
4 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>					14 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>				
5 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>					15 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>				
6 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>					16 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>				
7 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>					17 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>				
8 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>					18 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>				
9 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>					19 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>				
10 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>					20 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>				

1-10 összesen:.....

11-20 összesen:.....

Érvényes szavazatok száma összesen: = (1-20)

Figyelem! Az érvényes szavazatok száma összegének meg kell egyeznie a B oldal M rovatába beírt számmal!

D EGYÉNI

.....
településnév

--	--	--

számú szavazókör

A szavatszámolás befejezésekor jelen vannak:

Név	Aláírás	Név	Aláírás
1. a szavatszámoló bizottság elnöke	9.
2.	10.
3.	11.
4.	12.
5.	13.
6.	14.
7.	15.
8.	16.
		17.

a szavatszámoló bizottság tagjai

P.H.

.....
jegyzőkönyvvezető

A szavatszámoló bizottság a szavazatokat

--	--

 alkalommal számolta meg.

A szavazásórákor befejeződött, az urna sértetlen és az ellenőrző lap az urnában volt.

E jegyzőkönyv 1. példányának mellékletei:

- a szavatszámoló bizottságnak a szavazás ideje alatt hozott határozatai,
- a szavazás közben előfordult fontosabb események, valamint a szavatszámoló bizottság elnökének a rend fenntartása érdekében tett intézkedései.

A jegyzőkönyv első és második példányát, valamint a mellékleteiket a helyi választási irodához kell szállítani. A többi másolati példányt a jelöltet állító jelölő szervezet(ek), független jelöltek képviselőinek kell átadni.

A JEGYZŐKÖNYV EGY-EGY MÁSOLATI PÉLDÁNYÁT ÁTVETTÉK:

NÉV	JELÖLŐ SZERVEZET	ALÁÍRÁS	NÉV	JELÖLŐ SZERVEZET	ALÁÍRÁS
1.	8.
2.	9.
3.	10.
4.	11.
5.	12.
6.	13.
7.	14.

5. számú melléklet 2. számú minta

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐK VÁLASZTÁSA

A

TERÜLETI LISTÁS SZAVAZÓKÖRI
JEGYZŐKÖNYV

..... fővárosi*
TERÜLETI VÁLASZTÓKERÜLET megyei

Kitölti a szavazatszámoló bizottság.

Kettő példányban kell kitölteni!

..... településnév
..... szavazókör forduló

Ez a számú példány.

Készült év hó napján település

alábbi helyen lévő szavazóköri helyiségében:

Az urna lezárásakor jelen vannak:

Név	Aláírás	Név	Aláírás
1.	9.
2.	10.
3.	11.
4.	12.
5.	13.
6.	14.
7.	15.
8.	16.
	17.

P.H.

a szavazatszámoló bizottság tagjai

.....
jegyzőkönyvvezető

A szavazatszámoló bizottság a szavazás megkezdése előtt megállapította, hogy az urna üres, és ennek megállapítása után az elsőként szavazó választópolgár jelenlétében az urnát lezárta, benne az ellenőrző lapot elhelyezte.

A szavazás órakor kezdődött.

*A nem kívánt rész törlendő.

.....
településnév

--	--	--

számú szavazókör

LISTÁS

C

A SZAVAZATOK SZÁMA LISTÁNKÉNT

	A LISTA NEVE, AZONOSÍTÓJA	Érvényes szavazatok		A LISTA NEVE, AZONOSÍTÓJA	Érvényes szavazatok						
1 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>					11 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>				
2 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>					12 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>				
3 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>					13 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>				
4 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>					14 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>				
5 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>					15 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>				
6 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>					16 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>				
7 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>					17 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>				
8 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>					18 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>				
9 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>					19 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>				
10 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>					20 azonosító <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>				

1-10 összesen:.....

11 -20 összesen:.....

Érvényes szavazatok száma összesen: = (1-20)

Figyelem! Az érvényes szavazatok száma összegének meg kell egyeznie a B oldal M rovatába beírt számmal!

D LISTÁS.....
településnév

--	--	--

számú szavazókör
A szavatzszámlálás befejezésekor jelen vannak:

Név	Aláírás	Név	Aláírás
1. a szavatzszámláló bizottság elnöke	9.
2.	10.
3.	11.
4.	12.
5.	13.
6.	14.
7.	15.
8.	16.
		17.

a szavatzszámláló bizottság tagjai

P.H.

.....
jegyzőkönyvvezetőA szavatzszámláló bizottság a szavatzokat

--	--

 alkalommal számolta meg.

A szavatzásórákor befejeződött, az urna sértetlen és az ellenőrző lap az urnában volt.

E jegyzőkönyv 1. példányának mellékletei:

- a szavatzszámláló bizottság szavatzás ideje alatt hozott határozatai,
- a szavatzás közben előfordult fontosabb eseményekről, illetve a szavatzszámláló bizottság elnökének a rend fenntartása érdekében tett intézkedéseiről szóló jegyzőkönyvek.

A jegyzőkönyv első és második példányát, valamint a mellékleteket a helyi választási irodához kell szállítani. A többi (másolati) példányt a listát állító jelölő szervezet(ek) képviselőinek kell átadni.

A JEGYZŐKÖNYV EGY-EGY MÁSOLATI PÉLDÁNYÁT ÁTVETTÉK:

NÉV	JELÖLŐ SZERVEZET	ALÁÍRÁS	NÉV	JELÖLŐ SZERVEZET	ALÁÍRÁS
1.	8.
2.	9.
3.	10.
4.	11.
5.	12.
6.	13.
7.	14.